

**ПИТАННЯ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ З ОСВІТНЬОЇ
ПРОГРАМИ «БІЗНЕС-ЕКОНОМІКА» 051 «ЕКОНОМІКА»**

**з економічної теорії, економіки та фінансів підприємства,
конкурентоспроможності бізнесу (підприємства)**

Затверджено на засіданні кафедри фінансового права
(протокол № 8 від 10 квітня 2025 р.)

ПИТАННЯ З ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

1. Система економічних відносин. Економічні категорії та економічні закони.
2. Сучасні напрями економічної теорії.
3. Виробництво: його основні ресурси (фактори). Виробнича функція. Виробничі можливості суспільства. Технологічний вибір.
4. Технологічний спосіб виробництва та його типи. Технологічні уклади. Постіндустріальне суспільство.
5. Цифровізація економіки та бізнесу. Індустрія 4.0.
6. Власність як система соціально-економічних відносин. Форми власності. Методи зміни форми власності.
7. Теорія прав власності. Трансакційні витрати. Специфікація прав власності.
8. Економічні системи: поняття, типи, еволюція. Особливості перехідної економіки.
9. Ринкова економічна система: основні характеристики та розвиток. Змішана економічна система.
10. Товарне господарство, його умови та типи. Товар. Гроші.
11. Ринок, його функції та види. Закони попиту та пропозиції. Ринкова рівновага.
12. Підприємництво: сутність, характеристики, види, організаційні форми.
13. Конкурентні ринкові структури: основні характеристики.
14. Домогосподарство: сутність, функції, рівновага як споживача. Максимізація корисності.
15. Фірма в системі ринкових відносин. Теорії фірми.
16. Рівновага фірми як виробника. Максимізація прибутку.
17. Сутність та структура ринку праці. Заробітна плата.
18. Сутність та структура ринку капіталу. Інвестування та інвестиції. Кредит.
19. Ринок землі. Земельна рента та її види. Ціна землі.
20. Макроекономічні показники в системі національних рахунків.
21. Макроекономічна рівновага за моделлю «сукупний попит - сукупна пропозиція».
22. Макроекономічна нестабільність: циклічність, безробіття, інфляція.
23. Економічне зростання та економічний розвиток. Типи та чинники економічного зростання. Сталий розвиток.
24. Економічна роль держави в ринковій системі.
25. Грошовий (монетарний) ринок: сутність, структура, рівновага.
26. Структура та функції кредитно-банківської системи.
27. Фінансова система: функції та структура. Податки. Державний бюджет. Державний борг.
28. Сутність та структура міжнародної економіки. Головні форми міжнародних економічних відносин.
29. Міжнародна економічна інтеграція та її основні форми.
30. Економічна глобалізація: зміст, умови та чинники, сучасні тенденції.

ПИТАННЯ З ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВА

1. Підприємство: цілі, функції, види.
2. Середовище підприємства: структура, моделі та методи аналізу.
3. Цільовий ринок підприємства. Зміст, основні напрями та засоби маркетингової діяльності підприємства.
4. Економічний потенціал підприємства: види та показники ефективності.
5. Структура підприємства та її види. Інфраструктура підприємства.
6. Бізнес-моделі, процеси, екосистеми підприємства.
7. Персонал підприємства: структура, кількісні та якісні показники його стану та ефективності.
8. Мотивація та стимулювання праці. Системи організації оплати праці на підприємстві.
9. Система планів підприємства. Бізнес-планування.
10. Виробничий процес та його види. Виробничий цикл.
11. Продукція підприємства: якісні та вартісні показники. Виробнича потужність підприємства.
12. Інвестиційна діяльність підприємства та її основні напрями. Інвестиції, їх види та структура. Інвестиційний проєкт.
13. Інноваційна діяльність підприємства. Інновації, їх види. Інноваційний процес.
14. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та її моделі.
15. Фінанси та фінансові відносини підприємства. Види фінансових ресурсів підприємства.
16. Грошові фонди підприємства та кошти у нефондовій формі. Грошові потоки та їх види.
17. Фінансове планування на підприємстві. Види фінансових планів підприємства.
18. Власний та запозичений капітал підприємства: сутність, структура, джерела формування.
19. Основні виробничі фонди підприємства. Зношування основних фондів. Амортизація та її методи.
20. Показники ефективності відтворення та використання основних виробничих фондів підприємства.
21. Оборотні кошти підприємства: структура, показники ефективності.
22. Нематеріальні активи підприємства: визначення, види, оборот.
23. Поняття та класифікація витрат підприємства на виробництво та реалізацію продукції. Собівартість продукції (послуг) підприємства.
24. Доходи підприємства: поняття, види, джерела. Прибуток як фінансовий результат господарської діяльності підприємства та його економічні форми. Показники рентабельності.
25. Ціноутворення на продукцію підприємства: підходи та методи. Система цін на продукцію підприємства.
26. Фінансовий стан підприємства та його оцінка.
27. Економічна ефективність діяльності підприємства: визначення, показники та чинники.
28. Розвиток підприємства, його види. Життєвий цикл підприємства та його моделі.
29. Система економічної безпеки підприємства та її складові. Кризи та антикризова діяльність підприємства.
30. Сутність, причини та види банкрутства підприємства. Реструктуризація та санація підприємства.

ПИТАННЯ З КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ БІЗНЕСУ (ПІДПРИЄМСТВА)

1. Сучасні теорії конкуренції.
2. Сутність, види і функції конкуренції.
3. Механізм конкурентної боротьби. Цінова конкуренція і нецінова конкуренція.
4. Конкурентні переваги підприємства та їх джерела.
5. Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства): визначення і сутність.
6. Аналіз конкурентів і конкурентного середовища підприємства. Діагностика конкурентних ризиків і агресивності конкурентного середовища підприємства.
7. Типологія конкурентних ситуацій в галузі і на ринку.
8. Оцінка ринкової частки підприємства, інтенсивності конкуренції та монополізму на ринках.
9. Конкурентна політика та конкурентне законодавство України.
10. Особливості визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єкта господарювання на ринку в Україні.
11. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку.
12. Недобросовісна конкуренція. Захист внутрішнього ринку від недобросовісної конкуренції.
13. Конкурентна діагностика підприємства: зміст і форми організації. Основні об'єкти та види конкурентної діагностики.
14. SWOT-аналіз конкурентних можливостей підприємства.
15. Здійснення комплексної оцінки конкурентоспроможності підприємства за показниками динаміки господарської діяльності.
16. Конкурентне управління в сучасній концепції менеджменту.
17. Поняття конкурентної стратегії підприємства
18. Стратегічна зона господарювання і стратегічна бізнес-одиниця (СБО) підприємства. Господарський портфель підприємства. Застосування матричного аналізу до обґрунтування СБО з перевагами в конкурентній боротьбі.
19. Конкурентні стратегії М. Портера.
20. Конкурентні стратегії Ф. Котлера і Р. Сінгха.
14. Конкурентна війна: причини, види, сучасні засоби ведення. Модель «атака – оборона». Стратегії атаки на конкурента. Стратегії оборони.
22. Конкурентна розвідка: сутність, цілі, методи і прийоми. Промисловий шпіонаж.
23. Реляційні (партнерські) стратегії конкуренції. Альянси підприємств-конкурентів.
24. Глобальна конкуренція та її суб'єкти. Глобальні конкурентні переваги і конкурентоспроможність підприємства. Стратегії міжнародної конкуренції М. Портера.
25. Економічна безпека національного товаровиробника у міжнародній конкуренції.
26. Конкурентоспроможність шляхом інновацій.
27. Якість як атрибут конкурентоспроможності. Якість товару. Якість управління підприємством. Якість бізнес-процесів. Якість бізнес-моделей.
28. Формування конкурентоспроможного персоналу.
29. Конкурентоспроможність підприємства у цифровій економіці.
30. Соціальна відповідальність бізнесу в конкурентному середовищі.